Az Európai Unió Bírósága
95/16. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2016. szeptember 13.

Sajtó és Tájékoztatás

A C-165/14. sz. Alfredo Rendón Marín kontra Administración del Estado ügyben és a C-304/14. sz. Secretary of State for the Home Department kontra CS ügyben hozott ítéletek

Az uniós jog nem teszi lehetővé tartózkodási engedélynek a nem uniós tagállam olyan állampolgárával szembeni automatikus megtagadását, aki kiskorú uniós polgár felett kizárólagos felügyeletet gyakorol, valamint azt sem, hogy ezen állampolgárt az Európai Unió területéről kiutasítsák, kizárólag azzal az indokkal, hogy büntetett előéletű

Annak érdekében, hogy valamely kiutasítási intézkedést el lehessen fogadni, annak arányosnak kell lennie és a nem uniós tagállam állampolgárának személyes magatartásán kell alapulnia, és ennek a magatartásnak valódi, közvetlen és kellően súlyos veszélyt kell jelentenie a fogadó tagállam társadalmának valamely alapvető érdekére

Két, nem uniós tagállam állampolgárával büntetett előéletük miatt tartózkodási engedély megtagadására vonatkozó határozatot, illetve kiutasítási határozatot közöltek azon kiskorú gyermekeik állampolgársága szerinti, a fogadó tagállam hatóságai, akik felett felügyeletet gyakorolnak és akik uniós polgárok. A. Rendón Marín egy spanyol állampolgárságú fiúgyermek és egy lengyel állampolgárságú lánygyermek apja és felettük kizárólagos felügyeletet gyakorol. A két kiskorú gyermek mindig Spanyolországban lakott. CS egy brit állampolgárságú gyermek anyja, és a gyermek CS-sel tartózkodik az Egyesült Királyságban, és felette CS kizárólagos felügyeletet gyakorol.

A sajtó figyelmét arra szükséges felhívni, hogy a kérdést előterjesztő brit bíróság a C-304/14. sz. ügyet az anonimitás megőrzésével terjesztette elő, és ilyen tartalmú határozatot (Anonymity Order) hozott CS gyermeke érdekeinek védelme céljából.

A Tribunal Supremo (Spanyolország legfelsőbb bírósága) és az Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) London (a londoni fellebbviteli bíróság bevándorlási és menekültügyekben eljáró tanácsa, Egyesült Királyság) azt kérdezi a Bíróságtól, hogy önmagában a büntetett előélet igazolhatja-e a tartózkodási jog megtagadását vagy a kiutasítást nem uniós tagállam olyan állampolgára esetében, aki kiskorú uniós polgár felett kizárólagos felügyeletet gyakorol.

A mai napon hozott ítéleteiben a Bíróság először is úgy ítéli meg, hogy **az uniós joggal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely automatikusan kizárólag azzal az indokkal tagadja meg a tartózkodási engedélyt vagy írja elő a kiutasítást nem uniós tagállam olyan állampolgárával szemben, aki kiskorú uniós polgár felett kizárólagos felügyeletet gyakorol, hogy ez az állampolgár büntetett előéletű, amennyiben ez a megtagadás vagy ez a kiutasítás a gyermeket arra kényszeríti, hogy elhagyja az Unió területét**.

A Bíróság mindenekelőtt elmagyarázza, hogy az uniós polgárok és családtagjaik szabad mozgásáról és tartózkodásáról szóló irányelv[1] azon uniós polgárokra és családtagjaikra alkalmazandó, akik olyan tagállamba utaznak, vagy olyan tagállamban tartózkodnak, amelynek nem állampolgárai. Következésképpen ez az irányelv alkalmazandó A. Rendón Marín és lengyel

[1] Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.).

állampolgárságú lányának helyzetére, de nem alkalmazandó sem A. Rendón Marín és spanyol állampolgárságú fiának helyzetére, sem pedig CS és brit állampolgárságú gyermekének helyzetére: ezek a gyerekek ugyanis mindig az állampolgárságuk szerinti tagállamban tartózkodtak. Kizárólag A. Rendón Marín és lengyel állampolgárságú lánya részesülhet tehát az irányelv értelmében vett tartózkodási jogban.

A Bíróság ezt követően jelzi, hogy az EUM-Szerződés az uniós polgár jogállását biztosítja mindenki számára, aki valamely tagállam állampolgára. E jogállás értelmében minden uniós polgár jogosult a tagállamok területén szabadon mozogni és tartózkodni. Következésképpen a Bíróság megállapítja, hogy A. Rendón Marín fia és CS gyermeke, akik uniós polgárok, részesülhetnek ilyen jogban. A Bíróság kifejti, hogy **az EUM-Szerződéssel ellentétes minden olyan nemzeti intézkedés, amely megfoszthatja az uniós polgárokat az uniós polgár jogállásuk révén biztosított jogok tényleges élvezetétől**. Ilyen megfosztásra kerül sor, amikor a tartózkodási engedély nem uniós tagállam állampolgárával szembeni megtagadása vagy utóbbi kiutasítása azzal a hatással jár, hogy gyermeke, aki uniós polgár és aki felett kizárólagos felügyeletet gyakorol, arra kényszerül, hogy elkísérje őt, következésképpen pedig hogy elhagyja az Unió területét.

Mindazonáltal a Bíróság kifejti, hogy az uniós polgár jogállása nem érinti a tagállamok azon lehetőségét, hogy az uniós polgárok vagy családtagjaik tartózkodási jogától (függetlenül attól, hogy e jog gyakorlására az irányelv vagy a Szerződés alapján kerül sor) való **eltérést** különösen **közrendi vagy közbiztonsági** okokból **igazolják**. Az ilyen eltérésnek tiszteletben kell tartania a Chartát, az **arányosság elvét**, és **az érintett egyén személyes magatartásán** kell alapulnia annak eldöntése érdekében, hogy e magatartás **valódi, közvetlen és kellően súlyos veszélyt** jelent-e a fogadó tagállam **társadalmára**. Annak értékelése céljából, hogy ez az eltérés megfelel-e az arányosság elvének, figyelembe kell venni bizonyos feltételeket, nevezetesen a tartózkodás időtartamát, az életkort, az egészségi állapotot, a családi és gazdasági helyzetet, a társadalmi és kulturális integrációt, az állampolgárnak a származási országával fennálló kapcsolatai mértékét és a bűncselekmény súlyossági fokát.

Ami A. Rendón Marín helyzetét illeti, a Bíróság elmagyarázza, hogy büntetőjogi felelősségének 2005-ben történő megállapítása önmagában nem indokolhatja a tartózkodási engedély megtagadását, anélkül hogy értékelnék a személyes magatartását és azt a közvetlen veszélyt, amelyet a közrendre vagy a közbiztonságra jelenthet.

Egyébiránt a Bíróság megengedi, hogy **valamely tagállam** kivételes körülmények között **elfogadhasson kiutasítási intézkedést a közrend fenntartására és a közbiztonság megőrzésére vonatkozó kivételre való hivatkozással, mivel ezeket a fogalmakat szigorúan kell értelmezni**. Az ilyen kiutasítási intézkedés igazolásához azt szükséges **mérlegelni**, hogy tekintettel a nem uniós tagállam olyan állampolgára által elkövetett bűncselekményekre, aki kiskorú uniós polgár felett kizárólagos felügyeletet gyakorol, **személyes magatartása olyan valódi, közvetlen és kellően súlyos veszélyt jelent-e, amely sértheti a társadalom valamely alapvető érdekét**. E tekintetben figyelembe kell venni a fent kifejtett feltételeket. A Bíróság úgy ítéli meg, hogy CS esetében a brit bíróság feladata a nő **veszélyességének konkrét mértékét értékelni a fennálló érdekek mérlegelésével** (nevezetesen az arányosság elve, a gyermek mindenek felett álló érdeke, valamint az alapvető jogok, amelyek tiszteletben tartását a Bíróság biztosítja).

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítéletek teljes szövege (C-165/14, C-304/14) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499